

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně O. S., proti žalovanému rektorovi Západočeské univerzity v Plzni, Plzeň, Univerzitní 8, zastoupenému JUDr. Lubošem Rábem, advokátem v Plzni, Purkyňova 43, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2004, čj. 32-23/04, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 3. 2006, čj. 10 Ca 198/2005-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. Žalobkyni se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 8. 2004, čj. 32-23/04, zamítl žádost žalobkyně o přezkoumání rozhodnutí děkana Fakulty právnické ze dne 18. 6. 2004, čj. DFPR-640/2004, o nepřijetí žalobkyně ke studiu na studijním programu M6805 Právo a právní věda obor Právo a potvrdil jeho rozhodnutí.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni. Nejvyšší správní soud přikázal věc rozhodnutím ze dne 29. 6. 2005, čj. Nao 51/2004-24, Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“). Krajský soud rozsudkem ze dne 8. 3. 2006, čj. 10 Ca 198/2005-36, zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud konstatoval, že podle § 105 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, (dále jen „zákon o vysokých školách“), platí, že nestanoví-li zákon jinak, postupuje se v řízení ve věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení; výluka podle § 50 odst. 4 zákona o vysokých školách dopadá jen na rozhodnutí o přijetí ke studiu. Proto je třeba na postup rektora při rozhodování o žádosti uchazeče o přezkoumání rozhodnutí aplikovat správní řád, včetně

§ 59 odst. 1 upravujícího odvolací řízení. K požadavkům na odůvodnění správních rozhodnutí krajský soud odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, čj. 6 A 48/92-23. Krajský soud uzavřel, že rozhodnutí žalovaného, jehož odůvodnění je jednovětým volnějším přepisem čtvrté věty ustanovení § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách, je rozhodnutím nepřezkoumatelným, neboť v něm zcela chybějí důvody, o něž se negativní rozhodnutí opírá. Takové rozhodnutí soud ke správní žalobě v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zruší bez nařízení jednání a bez toho, aby se zabýval žalobními námitkami. Žalovaný se bude muset s námitkami žalobkyně vypořádat v dalším řízení. Dále krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2004, čj. 2 Azs 5/2004-48, konstatoval, že absence podpisu děkana na správním rozhodnutí prvního stupně (a jeho nahrazení otiskem razítka) by způsobila nicotnost rozhodnutí pouze v případě, že by odrážela fakt, že rozhodnutí bylo vydáno zcela bez vědomí této osoby. Takovou skutečnost ovšem žalobkyně v žalobě ani netvrdila. Konečně pak krajský soud neakceptoval návrh žalovaného na odmítnutí žaloby pro nedostatek způsobilosti být účastníkem řízení; svůj závěr opřel o § 69 s. ř. s. za použití § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách, komentář soudního řádu správního a judikaturu Ústavního soudu.

Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Dovolal se stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a to konkrétně ve vztahu k interpretaci § 50 zákona o vysokých školách. Namítl, že § 50 odst. 4 zákona o vysokých školách dopadá na přijímací řízení jako celek, tedy i na rozhodování rektora podle odstavce 7 téhož ustanovení, neboť jeho rozhodování je nepochybně rovněž rozhodováním o přijetí. Není proto možné aplikovat § 59 odst. 1 správního řádu, jak učinil krajský soud. Právní výklad krajského soudu by znamenal mj. zásah do obecných právních zásad, podle nichž se v konkrétních případech vedou řízení, neboť by umožňoval aplikaci různých právních předpisů v průběhu jednoho řízení. Stěžovatel rovněž připomněl, že zákon o vysokých školách upravuje specifickou problematiku vysokého školství, proto obsahuje řadu ustanovení, která tuto problematiku řeší odlišně od jiných oblastí. Zákon o vysokých školách i ve svém § 50 reaguje na to, že je rozhodováno v obrovském množství případů.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornila na skutečnost, že stěžovatel v kasační stížnosti vůbec neuvedl, jakého rozhodnutí se domáhá. Ztotožnila se s právním názorem soudu uvedeným v napadeném rozsudku a doplnila, že i pokud by se výluka použití správního řádu vztahovala rovněž na řízení před rektorem podle § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách, jednalo by se nepochybně o správní řízení, na něž se vztahují obecné zásady správního řízení, a rozhodnutí rektora by proto muselo být řádně odůvodněno. Navrhla zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Dříve, než Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení důvodů obsažených v kasační stížnosti, zkoumal, zda jsou splněny všechny podmínky řízení. Stěžovatel v textu kasační stížnosti neuvedl, čeho se konkrétně domáhá a pouze obecně konstatoval, že věří, že „*Nejvyšší správní soud v Brně celou věc citlivě posoudí a vezme v úvahu argumenty, které stěžovatel v kasační stížnosti uvedl*“, nicméně z obsahu kasační stížnosti je jednoznačně zřejmé, že se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Kasační stížnost je proto přípustná.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Předmětem sporu je posouzení náležitostí rozhodnutí rektora v řízení o přezkoumání rozhodnutí o (ne)přijetí uchazeče ke studiu.

Zákon o vysokých školách stanoví základní podmínky pro přijímání ke studiu a procesní pravidla přijímacího řízení (§ 50 zákona o vysokých školách). Podle § 50 odst. 4 citovaného zákona se na rozhodování o přijetí ke studiu nevztahují obecné předpisy o správním řízení (správní řád). V odstavci 5 téhož ustanovení jsou upraveny náležitosti rozhodnutí tak, že musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání. Podle odstavce 7 citovaného ustanovení může uchazeč požádat o přezkoumání rozhodnutí; žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal, ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout; jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti vyhovět a rozhodnutí změnit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi; rektor změní rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem vysoké školy nebo její součástí nebo podmínkami stanovenými podle § 49 odst. 1 a 3; jinak žádost zamítne a původní rozhodnutí potvrdí.

Nejvyšší správní soud již dříve judikoval (srov. např. rozsudek publikovaný pod č. 1112/2007 Sb. NSS), že je nutné vycházet ze skutečnosti, že § 50 odst. 5 zákona o vysokých školách dopadá i na řízení o přezkoumání rozhodnutí o (ne)přijetí ke studiu. Umožňuje-li zákon uchazeči žádat o přezkoumání rozhodnutí, pak mu tím zcela jistě dává i právo namítat konkrétní skutečnosti. Uvádí-li uchazeč konkrétní důvody, pro které považuje rozhodnutí děkana za rozporné se zákonem, vnitřními předpisy či podmínkami stanovenými § 49 odst. 1 a 3 zákona o vysokých školách, je nutné, aby se rektor při přezkumu rozhodnutí těmito důvody zabýval. V opačném případě by nedostal zákonu, který stanoví povinnost změnit rozhodnutí, jež je s danými podmínkami v rozporu. Pokud by rozhodnutí o opravném prostředku ve správním řízení nemuselo být řádně odůvodněno a rektor by se nemusel vypořádat s jednotlivými důvody uvedenými v žádosti o přezkoumání rozhodnutí děkana, postrádal by tento opravný prostředek svůj smysl. Z povahy věci lze proto dovodit, že náležitosti rozhodnutí podle odstavce pátého se netýkají pouze rozhodnutí o (ne)přijetí ke studiu, nýbrž i rozhodnutí o přezkoumání tohoto rozhodnutí. Ke stejnému závěru lze dospět i prostřednictvím argumentace od menšího k většímu (*a minore ad maius*).

Nejvyšší správní soud navíc připomíná, že umožňuje-li právní předpis různé interpretace, je povinností všech státních orgánů zvolit interpretaci ústavně konformní. Ústavní soud formuloval princip priority ústavně konformního výkladu např. v nálezu ze dne 9. 7. 1998, sp. zn. III. ÚS 86/98 (publikovaném pod č. 79 ve svazku č. 11 Sb. n. u. ÚS). Připouští-li zákon dvojí výklad, je nezbytné dát při jeho aplikaci přednost tomu výkladu, který je s ústavním pořádkem České republiky co nejvíce souladný. Ústavně konformnímu výkladu § 50 zákona o vysokých školách pak nejlépe odpovídá ten, že i když je zákonem výslovně stanovena povinnost odůvodnit pouze rozhodnutí děkana, stíhá stejná povinnost i přezkoumané rozhodnutí (rozhodnutí rektora).

Dále je nutné zohlednit skutečnost, že rozhodnutí rektora, vydané podle § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách, může být podrobena přezkumu ve správním soudnictví [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Má-li být takové rozhodnutí přezkoumatelné, je z povahy věci nezbytné, aby z něj bylo možné zjistit, z jakých skutečností rektor vycházel a jakými právními úvahami se řídil.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rozhodnutí rektora vysoké školy v řízení o přezkoumání rozhodnutí o (ne)přijetí ke studiu musí být odůvodněno, musí v něm být uvedeny konkrétní důvody, o něž se rozhodnutí opírá, a musí se vypořádat se všemi námitkami odvolatele. Pokud tyto požadavky nespĺňuje, soud žalobou napadené rozhodnutí zruší pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [(§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a to bez ohledu na žalobní námitky.

Stěžovatel v odůvodnění svého rozhodnutí pouze uvedl, že „v rozhodnutí děkana neshledal, že by bylo vydáno v rozporu se zákonem nebo vnitřními předpisy ZČU v Plzni ani s podmínkami, které byly stanoveny podle § 49 odst. 1 a 3 pro přijetí ke studiu“, tzn. pouze parafrázoval § 50 odst. 7 větu čtvrtou zákona o vysokých školách. Z napadeného rozhodnutí není vůbec zřejmé, jakým způsobem se stěžovatel vypořádal s jednotlivými konkrétně formulovanými důvody, uvedenými v žádosti o přezkoumání rozhodnutí děkana. Takový postup v žádném případě nelze považovat za řádné odůvodnění správního rozhodnutí.

Krajský soud v napadeném rozsudku správně konstatoval, že rozhodnutí rektora v řízení o přezkoumání rozhodnutí o nepřijetí ke studiu musí být odůvodněno. Na základě této úvahy pak krajský soud v souladu se zákonem zrušil rozhodnutí stěžovatele pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Krajský soud však dovedl nezbytnost odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného z výkladu § 50 odst. 4 zákona o vysokých školách, podle něž výlučka z použití správního řádu (§ 105 zákona o vysokých školách) dopadá pouze na rozhodnutí děkana o (ne)přijetí ke studiu, nikoliv již na postup rektora. Z argumentace Nejvyššího správního soudu je přitom zřejmé, že výklad krajského soudu není správný.

Nejvyšší správní soud ovšem setrvale judikuje (srov. např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, čj. 1 Afs 20/2004–51, zveřejněný na www.nssoud.cz, a rozsudek publikovaný pod č. 781/2006 Sb. NSS), že předmětem posouzení v řízení o kasační stížnosti je především opodstatněnost výroku rozhodnutí krajského soudu. Důvodem ke zrušení rozsudku je tedy skutečnost, že žádný z důvodů, pro které soud rozhodnutí správního orgánu zrušil, nebyl důvodem zákonným, popř. jiná skutečnost, pro kterou by rozsudek neobstál. Pokud by Nejvyšší správní soud pro pouhé nedostatky v argumentaci krajského soudu jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu rozhodnutí, jednalo by se o formalistický přístup, jehož jediným výsledkem by bylo převzetí příslušné části argumentace Nejvyššího správního soudu krajským soudem, aniž by tato skutečnost měla jakýkoliv vliv na samotný výrok rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v této souvislosti již dříve vyslovil (srov. rozsudek ze dne 19. 1. 2006, čj. 2 Afs 100/2005-106, zveřejněný na www.nssoud.cz), že pokud je rozhodnutí krajského soudu ve výsledku (co do výroku) věcně správné, lze dílčí nesprávné závěry krajského soudu (za předpokladu, že jsou přezkoumatelné) korigovat právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu, aniž by rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že přes některé rozdíly v argumentaci neshledal napadené rozhodnutí krajského soudu nezákonným, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalobkyni, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve

spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť ze soudního spisu nevyplývá, že by jí náklady řízení o kasační stížnosti vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. srpna 2007

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu